

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 35P/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120210824
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4120210824.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. X., nar. XX.X.XXXX, umiestnenú v Centre pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: maloletej matky N. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, T., t.č. na neznámom mieste dcéry rodičov: U. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. č. XXX/XX, T. a R. X., nar. XX. XX. XXXX, t.č. v ÚVTOS Želiezovce a neuvedeného otca v konaní o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje u maloletej G. X., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany.

Súd výživné maloletej matke dieťaťa N. X., nar. XX.X.XXXX neurčuje.

Súd ustanovuje J.. N. J., nar. XX.XX.XXXX do funkcie poručníka pre maloletú G. X., nar. XX.X.XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 5.10.2020 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou G. X., nar. XX.X.XXXX. Navrhovateľ UPSVaR Nitra podal dňa 29.11.2019 návrh na ustanovenie poručníka pre mal. G., súd spojil obe konania na spoločné konanie, ktoré budú ďalej vedené pod sp. zn. 35P/4/2020.

2. Na pojednávanie sa nedostavil sa R. X.- otec mal. matky dieťaťa, ktorý požiadal súd, aby sa nemusel pojednávanie v danej právnej veci zúčastniť, čo súd z jeho strany akceptoval. Nedostavila sa U. X., matka mal. matky, ktorá neprevzala zásielku v odbernej dobe, a preto súd pojednával podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku v neprítomnosti R. X. a U. X..

3. Mgr. Y. A., zástupkyňa UPSVaR Nitra na pojednávaní uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomne podaného návrhu v tejto právnej veci. Medzičasom nevznikli žiadne nové podstatné skutočnosti ohľadom dieťaťa a jeho maloletej matky, ako aj rodičov mal. matky. Mal. G. X., nar. XX.X.XXXX sa naďalej nachádza v CDR Kolíňany, pričom u nej ide o 18 mesačné dieťa, ktoré sa primerane veku vyvíja a v zariadení dobre napreduje. Maloletá bola z hľadiska jej veku a vývoja zaradená do procesu pestúnskej starostlivosti. Tesne pred umiestnením maloletá do zariadenia sa o mal. zaujímala stará matka mal. dieťaťa U. X. a tiež ďalší príbuzní napr. pán F. N., ktorému bolo aj poskytnuté odborné poradenstvo. Avšak v rámci spolupráce s ním úrad zistil, že vlastné deti má N. zverené do náhradnej

osobnej starostlivosti, v takom prípade sa preto určite nejavilo ako vhodné, aby sa práve pán F. N. staral o mal. G.. V aktuálnom čase však nikto z možných príbuzných mal. nejaví záujem o mal. G.. Z toho titulu ako vyplýva zo správy CDR Kolíňany, je mal. G. dňom 27.11.2020 v zmysle ZoR § 102 ods. 1 písm. a) ZoR právne voľná a je vhodné u nej riešiť a vysloviť osvojitelnosť a ustanoviť mal. poručníka, keďže mal. nateraz nemá zákonného zástupcu a zároveň v aktuálnom čase je pre maloletú vhodné riešiť u nej situáciu tak, aby bola zverená do ústavnej starostlivosti, ktorá bude realizovaná v CDR Kolíňany, kde už dieťa vyrastá, vo vývoji napreduje a je predpoklad, že by mohla byť prijatá a začlenená do rodiny, ktorá o ňu prejaví záujem.

4. Poručníčka na pojednávaní uviedla, že sa plne pridrižiava podaného návrhu v tejto veci, ako aj vyjadrenia, ktoré predniesla na dnešnom pojednávaní zástupkyňa UPSVaR Nitra J.. Y. A.. Situácia, aby mal. G. bola umiestnená do ústavnej starostlivosti v CDR Kolíňany sa pre mal. aktuálne javí ako najoptimálnejšie riešenie vzhľadom na stav, že nikto z blízkych a rodiny sa o ňu nezaujíma a dieťa bude mať šancu, aby bolo prijaté rodinou, ktorá bude chcieť zabezpečovať starostlivosť o mal. G..

5. Zástupkyňa UPSVaR Nitra v konečnom návrhu uviedla, že žiada, aby súd v tejto právnej veci nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v CDR Kolíňany. Zároveň žiada aby súd nad maloletou vyslovil osvojitelnosť a za poručníka ustanovil pre mal. Mgr. N. J., nar. XX.XX.XXXX. Vzhľadom na situáciu, keď matka mal. dieťaťa je sama maloletá a jej rodičia - otec mal. matky je vo VTOS a matka mal. matky je na neznámom mieste je v podstate bezpredmetné to, aby sa určovalo výživné zo strany mal. matky dieťaťa a neuvedeného otca dieťaťa.

6. Poručník v konečnom návrhu uviedol, že s návrhom navrhovateľa v tejto právnej veci ona v záujme mal. G. súhlasí.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre v konečnom návrhu uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie navrhuje, aby súd tomuto návrhu vyhovel a nariadil nad mal. ústavnú starostlivosť, nakoľko toto riešenie je z hľadiska zisteného a opísaného stavu pomerov najlepšie riešenie pre záujem mal. G.. Pokiaľ ide o výživné pre mal., s prihliadnutím na vykonané dokazovanie a stanovisko navrhovateľa navrhuje, aby v danej veci súd výživné neurčil.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s písomnosťami: návrh UPSVaR Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal., oznámenie OP Nitra o vstupe do konania, žiadosť pána R. X. nar. XX.XX.XXXX, správa UVTOS k osobe R. X.- starého otca mal., správa CDR Kolíňany k pobytu mal. v uvedenom zariadení a zistil tento skutočný a právny stav veci:

9. Maloletá G. X., nar. XX.X.XXXX pochádza z maloletej matky N. X., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Otcovstvo k maloletej nie je určené. Neodkladným opatrením sp.zn. 11P/267/2019-20 zo dňa 27.9.2019 Okresný súd Nitra uložil Fakultnej nemocnici Nitra, Špitálska č. 6, Nitra povinnosť odovzdať maloletú G. X., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že matka dieťaťa v deň pôrodu opustila nemocnicu bez súhlasu ošetrojúceho lekára a jej mal. dcéra zostala v starostlivosti ošetrojúceho personálu, rodičia maloletej matky sa nemohli o maloletú G. postarať, nakoľko otec maloletej matky bol vo VTOS Želiezovce a matka maloletej sa nachádzala na neznámom mieste v Českej republike. Maloletá matka bola rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P/54/2018-24 zo dňa 27.6.2018 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke T. X., ktorá sa t.č. zdržiava na neznámom mieste. Stará matka nezvládala výchovu o mal. matku, a preto bola rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/113/2019-24 zo dňa 4.7.2019 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a nariadil výchovné opatrenie maloletej N. X., nar. XX.XX.XXXX a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletemu dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobytom v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Mal. matka, N. X., do RC Zlaté Moravce nenastúpila a aktuálne sa zdržiava na neznámom mieste. Zo správy CDR Kolíňany zo dňa 19.4.2021, že maloletá G. X. je v starostlivosti centra od 1.10.2019, v ten istý deň bola mal. G. zverená do starostlivosti profesionálnej náhradnej rodiny. Adaptácia maloletej prebehla bez výrazných negatívnych prejavov. Mal. G. sa nachádza vo vývinovom období batolaťa. Maloletá matka centrum od prijatia mal. dieťaťa kontaktovala telefonicky 3-krát, naposledy dňa 26.5.2020. Maloletej matke bolo poskytnuté poradenstvo ohľadom kontaktovania sa s maloletou a bolo jej odporúčané kontaktovať oddelenie Y., ÚPSVaR Nitra. Stará matka U. X. kontaktovala centrum dva krát, naposledy dňa 9.10.2019. Centrum viac nekontaktovala. Prastará matka T. X. telefonicky kontaktovala centrum celkovo šesť krát, naposledy 23.2.2020. Osobne maloletú navštívila len raz dňa 9.1.2020. R. F. N. sa zúčastnil dňa

9.1.2020 prípadovej konferencie vo veci starostlivosti o mal. G., ktorá sa konala v priestoroch centra. Pán N. sprevádzal prastarú matku, ktorá bola prizvaná na prípadovú konferenciu na základe telefonického rozhovoru zo dňa 17.12.2019, kedy prejavila záujem o maloletú G.. Maloletá matka a stará matka sa prípadovej konferencie nezúčastnili. Záujem o starostlivosť o maloletú podľa vyjadrenia CDR prejavil aj pán N.. R. N. sa niekoľkokrát telefonicky kontaktoval CDR, informoval sa ako sa mal. G. má, prejavoval záujem, naposledy dňa 23.6.2020. Centrum sa v spolupráci s UPSVaR Nitra pokúšalo opakovane kontaktovať pána N. telefonicky a mailom mu bola poslaná pozvánka na prípadovú konferenciu, ale neúspešne. CDR Nitra dňa 30.11.2020 písomne oznámilo oddeleniu SPODaSK, ÚPSVaR Nitra, že maloletá G. X. dňom 27.11.2020 právne voľná a vhodná do náhradnej rodinnej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je ho možné zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov..

12. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

19. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., /ďalej len Zákon o rodine/, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

20. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

22. Podľa § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

23. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

24. Podľa § 59 ods. 3 Zákona o rodine, súd odvolá poručníka z funkcie, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva.

25. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nad maloletou G. X., nar. XX.X.XXXX je dôvodné nariadiť ústavnú starostlivosť. J. G. sa od X.XX.XXXX už na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádza v zariadení Centra pre deti a rodiny Kolíňany. Maloletá sa od prijatia do centra nachádza v starostlivosti profesionálnej rodiny, kde prosperuje. Maloletá matka o maloletú G. nejaví záujem, v deň pôrodu ju opustila a nechala v starostlivosti ošetrojúceho personálu nemocnice. Matka CDR kontaktovala trikrát, od júna 2020 viac centrum nekontaktovala a t.č. sa nachádza na neznámom mieste. Otcovstvo k maloletej nie je určené. Otec maloletej matky sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletej matky sa zdržiava na neznámom mieste. O maloletú prejavila záujem prastará matka T. X. a jej údajný synovec F. N.. Centrum kontaktovali šesťkrát a zúčastnili sa jednej prípadovej konferencie v priestoroch CDR Kolíňany. Od marca 2020 sa o mal. G. nikto z rodinných príslušníkov nezaujímal a ani ju nikto osobne nenavštívil. Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti, je pre jeho ďalší priaznivý a zdravý vývoj nevyhnutné, aby mu bolo zabezpečené náhradné rodinné prostredie a to formou ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany. Súd ďalej ustanovil mal. G. poručníka a to J.. N. J., ktorá bude zákonným zástupcom maloletej. Dôvod pre ustanovenie poručníka súd opiera o skutočnosť, že otec maloletej je neuvedený a matka maloletej je sama maloletá. Vzhľadom na skutočnosť, že za poručníka nebolo možné vybrať osobu z okruhu príbuzných, blízkych či iných fyzických osôb ako aj na skutočnosť, že nad maloletou G. bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v CDR Kolíňany a je možné predpokladať, že nad maloletou bude v blízkej dobe vyslovená osvojiteľnosť, nakoľko existuje podmienka na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, ustanovil súd za poručníka pre maloletú zamestnankyňu CDR Kolíňany J.. N. J., ktorá s ustanovením do funkcie poručníka súhlasila. Súd výživné neurčil, nakoľko matka je maloletá a otec je neuvedený.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie

považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.